

Bruxelles, 3 iulie 2024
(OR. en)

11601/24

PHYTOSAN 166
VETER 87
AGRI 542

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	11022/24 INIT + COR 1
Subiect:	Concluziile Consiliului privind cofinanțarea de către Uniune a programelor și a măsurilor de urgență fitosanitare și veterinare

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind cofinanțarea de către Uniune a programelor și a măsurilor de urgență fitosanitare și veterinare, aprobate de Consiliu (Agricultură și Pescuit) în cadrul celei de a 4037-a reuniuni a sale desfășurate la 24 iunie 2024.

Concluziile Consiliului privind cofinanțarea de către Uniune a programelor și a măsurilor de urgență fitosanitare și veterinare

1. Programul privind piața unică este instrumentul financiar al Uniunii de sprijinire a acțiunilor din statele membre care vizează să asigure, printre altele, un nivel ridicat al sănătății animalelor și a plantelor în Uniunea Europeană. În ultimii ani, statele membre s-au confruntat cu o reducere semnificativă, în raport cu anii precedenți, a ratei de cofinanțare alocate de către Uniune programelor lor veterinare și fitosanitare de control și de eradicare. Acest lucru a fost perceput de către statele membre ca având un impact asupra îndeplinirii obiectivelor de politică ale Uniunii privind un nivel ridicat de sănătate a animalelor și a plantelor.
2. În acest context, președinția belgiană s-a angajat să evalueze impactul acestei reduceri a cofinanțării în combinație cu o creștere generală a costurilor în ultimii ani, pe baza unor chestionare adresate Grupului de lucru pentru animale și chestiuni veterinare (șefii serviciilor veterinare) și Grupului de lucru pentru plante și chestiuni fitosanitare (șefii serviciilor fitosanitare).
3. Proiectul de concluzii ale Consiliului care figurează în anexa la prezenta notă se bazează pe rezultatele chestionarelor respective și pe discuțiile ulterioare din cadrul celor două grupuri de lucru sus-menționate și a primit sprijinul tuturor delegațiilor la nivelul grupului de lucru¹.
4. Având în vedere cele menționate anterior, Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I) este invitat:
 - a) să își confirme acordul asupra textului concluziilor, astfel cum figurează în anexa la prezenta notă;
 - b) să recomande Consiliului să aprobe concluziile, astfel cum figurează în anexa la prezenta notă.

¹ Reuniunea consilierilor/atașaților (AGRI – chestiuni veterinare/fitosanitare) din 10 iunie 2024, urmată de o consultare informală (WK 8338/2024).

Concluziile Consiliului

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

1. EVIDENȚIIND că este vital pentru Uniune să se mențină un nivel ridicat de sănătate a animalelor și a plantelor, deoarece acest lucru joacă un rol esențial în sănătatea umană, securitatea și siguranța alimentară, biodiversitatea și prosperitatea economică a Uniunii.
2. SUBLINIIND că sprijinirea sănătății plantelor și a animalelor este crucială pentru sectorul agricol și EVIDENȚIIND faptul că gestionarea eficientă a sănătății animalelor și a plantelor, inclusiv măsurile de supraveghere sau de eradicare, este esențială pentru garantarea siguranței importurilor și a pieței interne, precum și pentru protejarea exporturilor.
3. ACCENTUÂND faptul că amenințarea sporită reprezentată de organismele dăunătoare plantelor și de bolile animalelor care rezultă în urma circulației pasagerilor, a schimbărilor climatice și a comerțului mondial în dezvoltare continuă crește riscul unor efecte adverse asupra sănătății plantelor și a animalelor.
4. SUBLINIIND că prevenirea și detectarea precoce a posibilelor focare de organisme dăunătoare plantelor și de boli ale animalelor sunt extrem de importante, deoarece măsurile de eradicare sunt asociate cu costuri mai mari, inclusiv cu costuri financiare și cu costuri legate de impactul asupra sănătății umane, a mediului, a ecosistemelor, a societății și de impactul negativ asupra percepției publice.
5. REAMINTIND că rata anuală de cofinanțare de către Uniune a programelor și a măsurilor de urgență fitosanitare și veterinare a fost redusă cu 60 % pentru perioada 2023-2027, ca urmare a realocării bugetului alocat anterior acestor programe pentru a face față crizelor sanitare neprevăzute.

6. EVIDENȚIIND faptul că reducerea domeniului de aplicare (organisme dăunătoare/boli eligibile) a cofinanțării și a ratei de cofinanțare din partea Uniunii, împreună cu creșterea costurilor, au afectat capacitatea serviciilor fitosanitare și veterinare de a pune în aplicare o supraveghere eficace pentru a îndeplini obiectivele de prevenire și de detectare precoce.
7. INSISTÂND asupra necesității de a se reduce sarcina administrativă rezultată, de exemplu, din gestionarea granturilor de cofinanțare ale Uniunii, care implică cheltuirea unei părți și mai disproporționate din valoarea grantului din cauza ratei reduse de cofinanțare de către Uniune.
8. EVIDENȚIIND că este esențial ca autoritățile competente să dispună de resurse financiare și umane suficiente pentru a îndeplini sarcinile necesare, ținând seama de gama largă și de complexitatea sarcinilor în domeniul sănătății plantelor și al sănătății animalelor în cadrul unei abordări „O singură sănătate”.

Sănătatea plantelor

9. SUBLINIIND importanța Regulamentului (UE) 2016/2031 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, care vizează să prevină pătrunderea și răspândirea pe teritoriul UE a organismelor dăunătoare de carantină și a unor noi organisme dăunătoare plantelor.
10. ACCENTUEAZĂ faptul că prevenirea și detectarea precoce a posibilelor focare de organisme dăunătoare plantelor sunt extrem de importante, în special în ceea ce privește organismele dăunătoare prioritare care constituie cele mai grave amenințări economice, de mediu și sociale pentru țările UE.
11. ACCENTUEAZĂ ÎN PLUS că supravegherea organismelor de carantină dăunătoare plantelor și gestionarea focarelor acestor organisme sunt deosebit de dificile și de un grad ridicat de complexitate, deoarece acoperă aproximativ 400 de organisme dăunătoare de carantină și grupuri de organisme dăunătoare din Uniune vizând o gamă largă de specii de plante și produse vegetale într-o mare varietate de medii (păduri, agricultură și zone urbane).

12. **SUBLINIAZĂ** că punerea în aplicare a noului regim fitosanitar a dus la o creștere substanțială a sarcinilor și a volumului de muncă pentru statele membre, în special în ceea ce privește măsurile de supraveghere și de eradicare.
13. **OBSERVĂ** că cofinanțarea de către Uniune a programelor și a măsurilor de urgență fitosanitare reprezintă o parte esențială a noului regim fitosanitar și a Programului privind piața unică, constituind un element indispensabil pentru îndeplinirea obiectivelor acestora.
14. **RECUNOAȘTE** importanța efectuării de anchete calitative și cantitative privind organismele dăunătoare plantelor, în special în ceea ce privește organismele dăunătoare prioritare; în acest sens, **ÎȘI EXPRIMĂ PROFUNDA ÎNGRIJORARE** în legătură cu faptul că impactul reducerii domeniului de aplicare a cofinanțării și a ratei de cofinanțare din partea Uniunii se resimte deja și ar putea compromite obiectivul de detectare precoce, precum și în legătură cu faptul că îndeplinirea obligațiilor care decurg din legislația și programele actuale privind sănătatea plantelor devine mai dificilă.
15. **SUBLINIAZĂ** că sprijinul acordat pentru sănătatea plantelor este, de asemenea, un sprijin acordat pentru sectorul agricol, deoarece elimină sau reduce necesitatea de a mai combate noi organisme dăunătoare sau noi organisme dăunătoare de carantină; prin urmare, acest lucru le permite fermierilor să pună mai bine în aplicare gestionarea integrată a organismelor dăunătoare.

Sănătatea animalelor

16. **REAMINTEȘTE** că mecanismul de cofinanțare a programelor și a măsurilor de urgență veterinară este în vigoare de mulți ani și că și-a dovedit utilitatea, deoarece a fost utilizat pentru a eradica o serie de boli în mai multe state membre și pentru a îmbunătăți situația sănătății animalelor în cazul multor alte boli.
17. **ACCENTUEAZĂ** faptul că menținerea unui nivel ridicat de sănătate a animalelor este un obiectiv important pentru UE, deoarece aceasta joacă un rol semnificativ în sănătatea umană, prin combaterea bolilor zoonotice, îmbunătățirea siguranței și a securității alimentare, precum și prin reducerea nevoii de tratamente antimicrobiene și, prin urmare, a riscului de rezistență la antimicrobiene (RAM).

18. CONSTATĂ că reducerea domeniului de aplicare a cofinanțării și a ratei de cofinanțare a avut deja un impact asupra atingerii unui nivel ridicat de sănătate a animalelor în unele state membre, deoarece a transferat costuri suplimentare către fermieri și autoritățile competente, obligându-i să redefinească prioritățile programelor de sănătate a animalelor, și RECUNOAȘTE că capacitatea unor state membre de a preveni și de a controla alte boli decât cele din categoriile A și B a fost, de asemenea, pusă sub presiune.
19. RECUNOAȘTE că toate statele membre se așteaptă la un impact negativ și mai mare asupra sănătății și bunăstării animalelor în viitor.
20. ÎȘI REITEREAZĂ îngrijorarea cu privire la volumul de muncă și sarcina administrativă actuale pentru statele membre.
21. SUBLINIAZĂ CU FERMITATE că, din cauza riscului de a nu se putea asigura o finanțare adecvată, la nivelul UE și al statelor membre, îndeplinirea obligațiilor care decurg din legislația și programele actuale în materie de sănătate a animalelor devine mai dificilă și ACCENTUEAZĂ faptul că acest lucru ar putea duce la un nivel redus de uniformitate în ceea ce privește sănătatea animalelor în întreaga UE.

PRIN URMARE, CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

22. INVITĂ Comisia Europeană, respectând plafoanele din cadrul financiar multianual al Uniunii, să reflecteze asupra unui nivel de finanțare și a unui mod de finanțare a programelor și a măsurilor de urgență fitosanitare și veterinare care:
- a) să fie proporționale cu resursele necesare pentru atingerea obiectivelor regimului fitosanitar și de sănătate a animalelor;
 - b) să ofere și o flexibilitate suficientă pentru a ține seama de situațiile de criză generate de apariția bruscă a focarelor de organisme dăunătoare plantelor și de boli ale animalelor;
 - c) să ia în considerare creșterea semnificativă raportată a costurilor cu personalul și analizele de laborator.

23. SOLICITĂ Comisiei Europene să exploreze modalități de îmbunătățire a gestionării programelor și a măsurilor de urgență fitosanitare și veterinare cofinanțate de către Uniune în cadrul Programului privind piața unică (componenta „Lanțul alimentar”) și de reducere a sarcinii administrative, în special prin:
- a) alinierea procedurii de depunere a cererilor pentru granturile de cofinanțare din partea Uniunii la celelalte cerințe de raportare;
 - b) examinarea critică, în strânsă cooperare cu statele membre, a informațiilor solicitate în cadrul procedurii de depunere a cererilor pentru granturile de cofinanțare din partea Uniunii, cu scopul de a reduce gradul de detaliere a acestor informații și a îmbunătăți alinierea acestora la practică;
 - c) asigurarea comunicării în timp util a modificărilor aduse sistemului și a eventualelor modificări ale bugetului;
 - d) simplificarea procesului pentru această parte a cofinanțării din partea Uniunii, de exemplu prin facilitarea utilizării platformei de depunere a cererilor și prin stabilirea unor orientări cuprinzătoare și ușor accesibile, ținând seama de faptul că acest proces se aplică mai degrabă granturilor directe acordate statelor membre decât acordurilor de granturi alocate entităților concurente.
24. INVITĂ Comisia Europeană și statele membre să exploreze în continuare mijloace mai eficiente și mai specifice de cooperare între statele membre pentru a spori eficiența măsurilor de prevenire a organismelor dăunătoare plantelor și a bolilor animalelor, de exemplu prin punerea în aplicare a unor politici comune de vaccinare pentru sănătatea animalelor sau prin promovarea colaborării în materie de supraveghere în domeniul sănătății plantelor între statele membre, precum și pentru a spori eficiența gestionării eradicării și răspândirii acestora.
-